

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 86
90101 Oulu
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Viite POPELY/2168/2025
Lausuntopyyntö YVA-menettelyn tarpeesta, vedyn DN300 siirtoputkisto, Ylivieska, Nivala, Haapajärvi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa vedyn DN300 siirtoputkisto-hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarpeesta.

Vedyn siirtoputkiston suunniteltu reitti sijoittuu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan Ylivieskan, Nivalan ja Haapajärven kaupunkien alueelle, Ylivieskan ja Haapajärven välisen rautatien koillispuolelle. Reitti sijoittuu lähimmillään noin 10 kilometrin etäisyydelle Ylivieskan keskusta-alueesta, noin 2,5 kilometrin etäisyydelle Nivalan keskusta-alueesta ja noin 0,7 kilometrin etäisyydelle Haapajärven keskusta-alueesta.

Haapajärven alueella reitti sijoittuu pääosin metsätalousalueelle ja ojitetuille suoalueille. Reitti risteää Settijoen kanssa. Reitti alittaa Kantatien 58 (Ouluntie) ja Haapajärvi-Pyhäjärvi -rautatien. Haapajärven alueelle on suunniteltu vedyn siirtoputkiston yhteyteen kolme venttiiliasemaa.

Vetyä suunnitellaan siirrettävän halkaisijaltaan noin 0,3 m metrin suuruudessa (DN300) putkessa. Rakentamisen aikainen tilan tarve on noin 15–30 metriä. Pellolla tilan tarve on hieman suurempi kuin metsäisellä alueella. Erityiskohteissa työalue voi tarpeen mukaan olla leveämpi tai kapeampi. Rakentamisen aikainen työalue pitää sisällään vedyn siirtoputken putkikaivannon, rakentamisen aikaan tarvittavan tieyhteyden sekä kaivetun maan läjitykseen tarvittavan tilan. Putki sijoitetaan vähintään 1 metrin syvyyteen metsämailla ja 1,2 metrin syvyyteen peltoalueilla.

Kaavoituksen ja maankäytön osalta suunniteltu vedynsiirtoreitti sijoittuu voimassa olevan Haapajärven keskustan osayleiskaava 2035 alueelle noin 0,9 kilometrin matkalla, sivuten toiminnassa olevan Sauvinmäen tuulivoimapuiston osayleiskaava-aluetta lähimmillään noin 140 metrin etäisyydellä. Lähin alueen tuulivoimala sijoittuu noin 500 metrin etäisyydelle vedynsiirtoreitin keskilinjasta.

Haapajärven kaupungissa on vireillä Hallan bioteollisuusalueen asemakaava. Hallan bioteollisuusalueen suunnittelualue sijaitsee Haapajärven keskustaaaman itäpuolella

Tee oikein

Karpalosuo-alueella. Bioteollisuusalueen laajuus on noin 43 ha. Suunniteltu vedynsiirtoreitti sijoittuu bioteollisuusalueen suunnittelualueen välittömään läheisyyteen.

Haapajärven kaupungissa on vireillä Ouluntien teollisuusalueen asemakaavan muutos kortteleissa 529, 576 ja 577. Ouluntien teollisuusalue sijaitsee Palomäen alueella Ouluntien länsipuolella Viertolankadun varrella. Kaavamuutosalueen koko on noin 21 ha. Etäisyys vedynsiirtoreitistä on noin 0,4 kilometriä.

Haapajärven kaupunki on tunnistanut lisääntyneiden energiahankkeiden merkittävyyden maankäytön osalta, jonka vuoksi alkuvuodesta on käynnistetty Pysäysperän osayleiskaavan laadinta. Suunnittelualueen koko on noin 810 ha, ja se rajoittuu keskustan osayleiskaavan ja Sauviinmäen tuulivoimapuiston osayleiskaavan väliin jäävälle alueelle. Luoteessa alue rajoittuu Fingridin Pysäysperän sähköasemaan ja ratalinjaukseen ja kaakossa Ouluntiehen. Alue on pääosin maa- ja metsätalousaluetta. Maakuntakaavassa alueelle on osoitettu uusia ja nykyisiä voimalinjoja.

Haapajärven kaupunki toteaa, että kyseessä on maakunnallisesti ja alueellisesti merkittävä energiainfrastruktuurihanke, jonka toteuttaminen tukee alueen energia- ja teollisuuskehitystä.

Haapajärven kaupungin alueella on suunnitteilla useita uusiutuvan energian investointeja, ja vedyn siirtoputkistolla voi olla merkittävä positiivinen vaikutus elinkeinojen kehittämiseen sekä vihreän siirtymän edistämiseen.

Haapajärven kaupunki katsoo, että hankkeella ei ole sellaisia todennäköisiä merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka edellyttäisivät YVA-menettelyn soveltamista. Mahdolliset paikalliset vaikutukset voidaan käsitellä lupamenettelyissä ja reittisuunnittelun tarkemmassa vaiheessa.

Arvion perusteena on:

1. Putken koko ja tekniset ominaisuudet:
DN300-siirtoputki on teknisesti kohtuullisen kokoluokan ratkaisu, eikä sen toteuttaminen aiheuta sellaisia laajamittaisia ympäristövaikutuksia, jotka edellyttäisivät YVA-menettelyä.
2. Sijoittuminen:
Putkilinjan esisuunnitteluvaiheessa on putkilinjan sijoittumisen osalta oltu yhteydessä kaupunkiin. Täten suunnittelussa on voitu pääosin hyödyntää olemassa olevia tai kaavoitusvaiheessa olevia infrastruktuurikäytäviä sekä maankäyttöön sopivia alueita, mikä vähentää ympäristöön ja asutukseen kohdistuvia vaikutuksia.
3. Rakentamisen ja käytön aikaiset vaikutukset:
Rakentamisaikaiset vaikutukset, kuten kaivannot ja melu ovat etäällä asutuksesta, ja ovat luonteeltaan väliaikaisia ja hallittavissa tavanomaisin lupaehtojen mukaisin keinoin. Käytön aikaiset vaikutukset ovat vähäisiä, kun tekniset turvallisuusmääräykset otetaan huomioon.

Tee oikein

4. Turvallisuus:

Vedyn siirtoputkisto suunnitellaan ja toteutetaan voimassa olevien turvallisuusmääräysten mukaisesti. Tällä varmistetaan, ettei hankkeella ole merkittävää vaikutusta asukkaiden tai ympäristön turvallisuuteen.

5. Luontoarvot ja pohjavesialueet:

Reitin suunnittelussa voidaan huomioida paikalliset luontoarvot ja vedenhankinnan kannalta tärkeät alueet siten, että riskit jäävät vähäisiksi.

Haapajärven kaupunki toteaa lausuntonaan, että vedyn DN300 siirtoputkistohankkeessa ei ole tarpeen soveltaa YVA-lain mukaista menettelyä.

Hanke voidaan toteuttaa tavanomaisten lupamenettelyjen ja viranomaisvalvonnan puitteissa. Kaupunki pitää hanketta myönteisenä investointina, joka tukee alueen energia- ja elinkeinopolitiikkaa sekä vihreää siirtymää.

Haapajärvellä 18.9.2025

Tekninen lautakunta